

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 17Csp/91/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217214416
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Péter Nagy
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2019:2217214416.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom JUDr. Péter Nagy v sporovej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, Hodžova 11, 010 11 Žilina, proti žalovanému: A. B., D.. XX.XX.XXXX, G. XXXX/XX, XXX XX W. Z., o zaplatenie 8.866,46 eur s prísl., takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 9.163,46 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne: zo sumy 8.866,46 eur od 30.06.2017 do zaplatenia, zo sumy 286,51 eur od 30.06.2017 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi sa p r i z n á v a proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 25.07.2017 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd zaviazá žalovaného k zaplateniu istiny vo výške 8.866,46 eur spolu s príslušenstvom podľa žalobného návrhu a k náhrade trov konania titulom nesplateného úveru. Svoj žalobný nárok odôvodnil tým, že žalobca na základe úverovej zmluvy zo dňa 09.09.2015 poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 10.000,- eur, ktoré sa žalovaný zaviazal vrátiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných anuitných splátok. Vzhľadom na omeškanie žalovaného s platením splátok úveru žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 29.06.2017, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia úveru opakovaným upozornením zo dňa 26.04.2017, rozhodol o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 29.06.2017 a zároveň vyzval žalovaného na okamžitú úhradu dlžnej sumy. Žalovaný po zosplatení úveru do dňa podania žaloby, ako ani počas konania neuskutočnil žiadnu úhradu. Žalobca si v tomto konaní uplatnil voči žalovanému nezaplatenú istinu úveru vo výške 8.866,46 eur, nezaplatený riadny úrok a úrok z omeškania vyčíslené do predčasného zosplatenia úveru vo výške 286,51 eur a 3,61 eur, riadny úrok vo výške 9,90 % ročne a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny a úrok z omeškania vo výške 5 % z riadneho úroku vzniknutého do času predčasného zosplatenia úveru, a to odo dňa nasledujúceho po zosplatení úveru až do zaplatenia.

2. Žalobu s prílohami a procesné poučenia podľa C.s.p., spolu s výzvou, aby sa k žalobe s prílohami vyjadrila v lehote 10 dní, súd doručil žalovanému do vlastných rúk dňa 22.02.2018. Žalovaný sa k žalobe s prílohami nijakým spôsobom písomne nevyjadril.

3. Vo veci bolo nariadené pojednávanie na deň 21.06.2019, ktoré súd vykonal v neprítomnosti riadne ospravedlneného žalobcu a nijakým spôsobom neospravedlneného riadne a včas predvolaného žalovaného v súlade s príslušnými ustanoveniami C.s.p.. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a podstatným obsahom spisu (žaloba čl. 1-46, zmluva o spotrebiteľskom úvere z 09.09.2015 spolu s VOP žalobcu čl. 6-38, sadzobník poplatkov čl. 39-40, prehľad splácania, stav omeškaných splátok a prepočet úrokov čl. 41-46, vyjadrenie žalobcu s prílohami čl. 67-71).

4. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový a právny stav veci: žalobca je spoločnosť, ktorej predmetom podnikania je okrem iného poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Žalovaný nekonal v predmetnej sporovej veci v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Žalobca a žalovaný dňa 09.09.2015 uzavreli úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, ktorou bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 10.000,- eur s ročnou úrokovou sadzbou 9,9 %, s konečnou splatnosťou 26.08.2014 a s počtom a výškou splátok: 108 x 140,50 eur. V súlade s bodom 2.9 VOP účinných od 01.03.2015 žalobca listom zo dňa 29.06.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, čím vznikla žalovanému povinnosť jednorazovo uhradiť banke celú zostávajúcu časť úveru vo výške 9.193,46 eur. Žalovaný po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby, ako ani počas konania neuskutočnil žiadnu úhradu. Žalobca si v tomto konaní uplatnil voči žalovanému nezaplatenú istinu úveru vo výške 8.866,46 eur, nezaplatený riadny úrok a úrok z omeškania vyčíslené do predčasného zosplatnenia úveru vo výške 286,51 eur a 3,61 eur, nezaplatené poplatky vyčíslené vo výške 6,88 eur, riadny úrok vo výške 9,90 % ročne a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny a úrok z omeškania vo výške 5 % z riadneho úroku vzniknutého do času predčasného zosplatnenia úveru, a to odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru až do zaplatenia.

Podľa ust. § 290 C.s.p. spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

5. Predmetnú zmluvu o úvere žalovaný uzavrel ako spotrebiteľ, preto na daný právny vzťah sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ďalej aj ust. § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“). V zmysle ust. § 9 ods. 1, 2 a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) je potrebné preskúmať, či v listinách tvoriacich zmluvu, sú obsiahnuté všetky zákonom určené náležitosti.

Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti uvedené v tomto ustanovení pod písm. a) až y).

Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa ust. § 52 ods. 1 OZ (v znení platnom od 01.01.2008) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa ods. 2 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 369 ods. 1 Obch. zák. ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho

práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa ust. 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania (s prihliadnutím na skutočnosť, že sa jedná o právny vzťah, ktorý vznikol do 31.01.2013) výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

6. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v danom prípade žalobca a žalovaný uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalobca sa domáhal svojich nárokov z titulu zmluvy, ktorou boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky a tento sa zaviazal vrátiť ich v dohodnutých mesačných anuitných splátkach spolu s príslušným úrokom. Pretože žalobca ako veriteľ poskytoval spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovaný ho neprijímal na takéto účely, spĺňajú definíciu veriteľa a spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a zmluva z 09.09.2015 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) cit. zákona a úver ňou poskytnutý je spotrebiteľským úverom.

7. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že predložená zmluva bola uzatvorená platne, má písomnú formu a všetky jej náležitosti sú na listinách, ktoré tvoria súčasť zmluvy. Žalovaný nárok žalobcu nijako nesporeoval po vecnej, ako ani po právnej stránke. Vyhodnotením vykonaného dokazovania, a to aj s ohľadom na splnenie obsahových náležitostí úverovej zmluvy podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., súd dospel k záveru, že žaloba v časti o zaplatenie 9.163,46 eur spolu s prislúchajúcim úrokom z omeškania z nezaplatenej istiny a riadneho úroku vzniknutého do času predčasného zosplatnenia úveru bola podaná dôvodne, keď suma 9.163,46 eur je súčtom nezaplateného zostatku istiny úveru a jeho vyčísleného príslušenstva (v zmysle bodu 4 odôvodnenia tohto rozsudku) vzniknutého do dňa predčasného zosplatnenia úveru. Predmetný úver bol pre omeškanie s platením mesačných splátok v súlade s úverovou zmluvou (bod 2.9 VOP účinných od 01.03.2015) a zákonnou úpravou (§ 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka) predčasne zosplatnený ku dňu 29.06.2017, čím vznikla žalovanému povinnosť jednorazovo uhradiť banke celú zostávajúcu časť pohľadávky z úveru. Žalovaný po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby, ako ani počas konania neuskutočnil žiadnu úhradu. Na základe uvedeného súd žalobe v časti sumy 9.163,46 eur s prislúchajúcim príslušenstvom tak ako je uvedené vo výroku I ako dôvodnej vyhovel. Súd tak zároveň zaviazal žalovaného aj k zaplateniu úrokov z omeškania z nezaplatenej istiny úveru a z nezaplateného riadneho úroku vzniknutého do predčasného zosplatnenia úveru, a to vo výške 5 % ročne v zmysle citovaných ustanovení odo dňa 30.06.2017, t.j. odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru, keďže sa žalovaný s plnením týchto svojich záväzkov dostal do omeškania. Súd preto žalobe v časti uvedenej vo výroku I vyhovel.

8. Pokiaľ ide o uplatnený riadny úrok vo výške 9,90 % ročne z nezaplatenej istiny 8.866,46 eur od 30.06.2017 do zaplatenia, súd tento nárok žalobcovi nepriznal, nakoľko podľa názoru súdu z ust. § 502 a § 503 Obchodného zákonníka vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti úveru. Veriteľovi teda patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, a to aj v prípade jeho predčasného zosplatnenia, pričom následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998). Takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi (uznesenie Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 476/2012-14). V podstate ide o to, že pri zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie poskytnutej istiny úveru vrátane úrokov vzniknutých (resp. kapitalizovaných) ku dňu zosplatnenia úveru a má právo získať okamžite späť celú sumu poskytnutých (požičaných) peňazí, a teda na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a práve v tomto rozdiel spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na riadne úroky za poskytnutie (požičanie) peňažných prostriedkov aj po zosplatnení úveru. V opačnom prípade by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu

záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby ku zmene záväzku nedošlo, pričom spotrebiteľovi by už neboli garantované práva, ktoré mu v súvislosti s dohodnutým splácaním úveru vyplývali zo zmluvy pred vyvolanou zmenou. Ba čo viac veriteľ by mohol úroky inkasovať aj v oveľa väčšom rozsahu a v kratšej dobe, než na základe pôvodného splátkového kalendára, nakoľko by už nebol ohraničený postupnosťou splácania úrokov z istiny a ani dohodnutým celkovým rozsahom úrokov z úveru a dlžník by musel platiť riadne úroky z celej dlžnej istiny bez akéhokoľvek časového a objemového limitu až do úplného zaplatenia tejto istiny (žalobca totiž žiadané úroky nelimitoval ani pôvodne dohodnutou celkovou sumou úrokov vypočítanou podľa pôvodného splátkového kalendára, na ktoré úroky by mal žalobca nárok pri riadnom splácaní úveru počas doby trvania zmluvného vzťahu). Jednorazovým zosplatnením úveru vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie (podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.), keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto zmluvná úprava pri spotrebiteľskom vzťahu pre obchádzanie zákona (a to najmä zákonných ustanovení uvedených v tomto a v predchádzajúcom bode odôvodnenia, a v toho dôsledku aj ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka) podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná, resp. taká zmluvná úprava je taktiež na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo takú zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014).

9. Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu vo zvyšnej časti (v časti prevyšujúcej nárok priznaný vo výroku I) zamietol (výrok II).

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

10. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p., pričom dospel k záveru, že žalobca má právo na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, keďže žalobca bol v tejto sporovej veci úspešný na 100 % (v časti istiny rozhodujúcej pre určenie celkového úspechu strany v spore). O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Dunajská Streda (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).